

Asystasia

čeleď: Acanthaceae

Roste v tropech v podobě trvalky, polokeře nebo keře s cystolity. Listy jsou vstřícné, celokrajné až mírně zubaté nebo vroubkované, namodralé, modré nebo žlutozelené a řapíkaté. Květy v jednoduchých nebo složených úžlabních nebo vrcholových klasech, hroznech nebo latách s kratšími listeny i listenci, kalich je 5tilaločný, laloky čárkovité, zpravidla stejné, koruna nálevkovitá, trubka trubkovitá, válcovitá nebo baňatá, 5tilaločná, laloky bývají téměř stejné a mají 4 tyčinky. Plodem je kyjovitá až eliptická tobolka obsahující 4 zploštělá čočkovitá semena.

Asystasia africana

Asystasia alba

Roste na Vánočním ostrově v podobě vzpřímené dřevnatějící rostliny. Dorůstá výšky 50 - 75cm. Listy jsou eliptické, špičaté, zelené a dlouhé 3 - 14cm. Květenství je dlouhé 6 - 8cm, vlastní květy v něm vyrůstají samostatně (i párově) na 1,5 - 3mm stopce, listeny jsou dlouhé 2mm, koruna je bílá nebo růžová a trubka má délku 1,4 - 1,8cm. Plodem je tobolka délky 2,6cm obsahující zpravidla 2 semena délky 4mm.

Asystasia albiflora

Asystasia ammophila

Asystasia amoena

Asystasia anellioides

Asystasia atriplicifolia

Asystasia australasica

Asystasia buettneri

Asystasia charmian

Asystasia chelonoides

Asystasia congensis

Asystasia crispata

Asystasia dalzelliana

Asystasia excellens

oblasti: Afrika

Roste v Africe v podobě polokeře až keře, občas mírně šplhavého. Dorůstá výšky 1 - 3m. Listy jsou eliptické, tupé, řídce drobně ochlupené, dlouhé 3 - 5,5cm, široké 2 - 4cm a báze je klínovitá. Květenstvím je úžlabní i vrcholový hrozen délky 4 - 10cm, vlastní květy jsou bílé až světlemodré, místy tmavší, trubka má délku 2,5 - 4cm a laloky jsou dlouhé 1,2 - 1,5cm. Plodem je tobolka délky 3,7 - 3,8cm a šířky 5 - 9mm.

Asystasia fuchsiifolia

Asystasia gangetica

oblasti: Arabský poloostrov, Austrálie, Čína, Florida, Havajské ostrovy, Indie, Jihoafrická Republika (JAR), Pákistán, Panama, Portoriko, Srí Lanka

Roste v JAR, tropické Africe a dále až po Pákistán, Indii a Srí Lanku, ale zavlečená byla do tropické Ameriky, Austrálie a na Havajské ostrovy. Roste v podobě byliny. Dorůstá výšky do 50cm. Stonek je hranatý. Listy jsou vstřícné, vejčité až eliptické nebo 3úhlé, celokrajné nebo mělce vroubkované, zašpičatělé, dlouhé (2 -) 3 - 12cm, široké 1 - 3,5 (i 5)cm, báze uťatá až zakulacená, žilnatina řídce ochlupená a řapíky jsou dlouhé do 2cm. Květenství je hroznovité, listeny kopinaté, dlouhé 2,5 - 3mm, ochlupené, vlastní květy jsou krátce stopkaté, kalich má laloky kopinaté, dlouhé (5 -) 7 - 9mm, drobně žláznaté, koruna je pyskatá, bílá až nažloutlá, na spodním pysku s modrofialovými skvrnami, má délku 1,2 - 2,5 (i 3,5)cm a cípy jsou obvejčité až 1/2kulaté. Plodem je ochlupená tobolka délky 1,3 - 2 (i 2.8)cm a obsahuje 4 semena. Existují vnitrodruhové taxony:

- subsp. gangetica - květy dlouhé 3 - 4cm
- subsp. micrantha - květy dlouhé do 2,5cm, bílé s růzovofialovými skvrnami na spodním pysku

Vyhovují jí pole, rumiště, okraje lesů a řek. Dobře snáší sucho.

Asystasia glandulifera

oblasti: Kamerun

Roste v Kamerunu.

Asystasia glandulosa

Asystasia guttata

Asystasia hedbergii

Asystasia hispida

Asystasia indica

Asystasia kerrii

Asystasia laticapsula

Asystasia lawiana

Asystasia ledermannii

Asystasia leptostachya

Asystasia lindauiana

Asystasia linearis

Asystasia lorata

Asystasia macrocarpa

oblasti: Bhútán, Západní Bengálsko

Roste v Bhútánu a Indii v podobě poléhavého nebo vystoupavého keře. Dorůstá výšky do 2m. Kmínky bývají na vrcholu řídce ochlupené. Listy jsou kopinaté, vejčité nebo podlouhlé, oboustranně zašpičatělé a řídce ochlupené, tmavězelené, dlouhé 2 - 13cm, široké 1 - 4,5cm a řapíky jsou dlouhé max. 1,5cm. Květenstvím je krátký vrcholový hrozen délky 2 - 6cm, povrch je ochlupený, vlastní květy vyrůstají ve vstřícných párech, mají 5 - 6mm stopku, listeny čárkovité, dlouhé 2 - 3mm, kalich žláznatě ochlupený, dlouhý 5 - 7mm, laloky jsou kopinaté, špičaté, koruna je světle růžovofialová, později bílá, mírně žláznatě ochlupená, dlouhá 2,8 - 3,8cm, trubka 1cm nad bází břichatá a laloky jsou eliptické, dlouhé 1cm. Plodem je žláznatě ochlupená tobolka délky 2,8 - 3,6cm.

Asystasia macrophylla

Asystasia malawiana

Asystasia masaiensis

Asystasia mysorensis

oblasti: Afrika

Roste v Africe.

Asystasia nemorum

Asystasia oppositiflora

Asystasia petalidioides

Asystasia pinguifolia

Asystasia pusilla

Asystasia retrocarpa

Asystasia richardsiae

Asystasia riparia

Asystasia salicifolia

Asystasia scandens

Asystasia schliebenii

Asystasia subbiflora

Asystasia travancorica

Asystasia varia

Asystasia variabilis

oblasti: Srí Lanka, TAMILNÁDU

Roste na Srí Lance a v Indii v podobě byliny. Lodyha je přímá, hranatá, zpravidla větvená a dlouhá 0,6 - 1,5m. Listy jsou vstřícné, kopinaté až vejčité, řapíkaté až téměř přisedlé, celokrajné, špičaté, na žilkách mohou být jemně ochlupené, dlouhé 9 - 14,5cm, široké 1,2 - 3,4cm a báze je klínovitá. Květenstvím je terminální nebo úžlabní hrozen délky 7 - 13cm, listeny jsou krátké, úzce kopinaté, vlastní květy mají ochlupený kalich, cípy kopinaté, špičaté, dlouhé do 4,5mm, koruna je pyskatá, dlouhá do 1,2cm, trubka na bázi zahnutá dolů, načervenalá, vně ochlupené, cípy jsou fialové, horní 4 zahnuté, dolní větší, rovný, tmavší a mírně vypouklý. Plodem je tobolka.

Vyhovuje jí polostín, okraje lesů a cest, křoviny atp.

Asystasia vogeliana

Asystasia welwitschii

Asystasia zambiana

Další informace:

<http://databaze.dendrologie.cz/index.php?menu=4&id=1551>

<https://botany.cz/cs/asystasia-variabilis/>

<https://www.rostliny.net/>